

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHỢ GẠO, TỈNH TIỀN GIANG

Với thành phần giải quyết việc dân sự gồm có :

- *Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp:* Bà **Nguyễn Thị Mỹ Lil** – Thẩm phán.
- *Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên họp:* Bà **Nguyễn Thị Kim Thơ** – Thư ký Tòa án, Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo;
- *Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chợ Gạo tham gia phiên họp:* Ông **Đỗ Huỳnh Thanh Tân** – Kiểm sát viên.

Trong ngày **29** tháng **7** năm **2022** tại Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang mở phiên họp công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 269/2021/TLST-VDS ngày 18/11/2021 về “yêu cầu tuyên bố một người đã chết” theo Quyết định mở phiên họp số: 179/2022/QĐST-VDS ngày 18/7/2022.

* *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* **Phạm Thị Ngọc M**, sinh năm 1955;

Địa chỉ: Ấp B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang.

Đại diện theo ủy quyền: Bà Nguyễn Ngọc P, sinh năm 1991(có mặt);

Địa chỉ: Số 41/4 đường T, phường 6, thành phố M, tỉnh Tiền Giang.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: **Trần Chấn H**, sinh năm 1952;

Địa chỉ: Ấp B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

* Theo đơn yêu cầu ngày 10/11/2021 bà Phạm Thị Ngọc M trình bày: Bà là vợ của ông Trần Chấn H, bà và ông H sống chung với nhau từ năm 1976 tại ấp B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang nhưng không có đăng ký kết hôn với nhau. Khoảng cuối năm 1980 do bất đồng quan điểm trong cuộc sống vợ chồng nên ông H đã bỏ địa phương đi từ đó đến nay không trở về nhà. Gia đình có nhiều lần tìm cách liên lạc với ông H nhưng đến nay vẫn không có tin tức gì. Nay bà yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Chấn H đã chết để bà thực hiện khai báo tử cho ông H.

Tại phiên họp hôm nay, bà Nguyễn Ngọc P vẫn giữ nguyên yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Trần Chấn H đã chết theo quy định pháp luật;

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chợ Gạo có ý kiến: Quá trình giải quyết vụ án Tòa án đã tuân thủ đúng theo quy định pháp luật, yêu cầu của bà Phạm Thị Ngọc M là có căn cứ nên đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của bà M tuyên bố ông Trần Chấn H đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo có nhận định;

[1] Quan hệ pháp luật: Bà Phạm Thị Ngọc M có đơn yêu cầu tuyên bố ông Trần Chấn H là đã chết, do đó Tòa án xác định quan hệ pháp luật là “Yêu cầu tuyên bố một người là đã chết” theo quy định tại khoản 4 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự và Điều 71 Bộ luật Dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Nơi cư trú cuối cùng của ông Trần Chấn H là ấp B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang nên Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo có thẩm quyền giải quyết vụ án là phù hợp với quy định tại điểm a khoản 2 Điều Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Đối với yêu cầu của bà Phạm Thị Ngọc M: Căn cứ vào bản sao sổ hộ khẩu gia đình và Đơn xin xác nhận ông Trần Chấn H có nơi cư trú cuối cùng ấp B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang và đã bỏ địa phương đi từ năm 1980 đến nay không về địa phương và không có tin tức gì.

[4] Sau khi thụ lý, Tòa án đã ban hành Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 237/2021/QĐ-TA ngày 29/11/2021 đối với ông Trần Chấn H và yêu cầu bà Phạm Thị Ngọc M liên hệ với cơ quan Thông tin để đăng và phát sóng nội dung quyết định thông báo này trên một trong các báo hàng ngày của Trung ương trong ba số liên tiếp và phát sóng trên đài Phát thanh hoặc truyền hình của Trung ương ba lần trong 03 ngày liên tiếp. Thông báo này đã được đăng trong ba số tiếp 219, 320, 321 trên Báo Thanh Niên vào các ngày 03/12/2021; ngày 04/12/2021; ngày 05/12/2021 và được phát sóng trên Đài Tiếng Nói Việt Nam (VOV) trong ba ngày liên tiếp từ ngày 09/10/11/12/2021 nhưng đến nay việc tìm kiếm không có kết quả.

[5] Ngày 22/02/2022 Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo có công văn số 36/2022/CV- TA đề nghị Tòa án nhân dân tỉnh Tiền Giang đăng Quyết định thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố là đã chết số 237/2021/QĐ-TA ngày 29/11/2021 của Tòa án nhân dân huyện Chợ Gạo trên cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân Tối Cao và Cổng thông tin điện tử tỉnh Tiền Giang nhưng không có kết quả, đến nay đã quá thời hạn 04 tháng nhưng vẫn không có tin tức gì về ông Trần Chấn H.

[6] Tòa án đã áp dụng tất cả các biện pháp theo quy định của pháp luật nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc ông Trần Chấn H còn sống hay đã

chết. Do đó yêu cầu của bà M đề nghị Tòa án xem xét tuyên bố ông Trần Chấn H, sinh năm 1952 đã chết, là có căn cứ có cơ sở chấp nhận, được pháp luật quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự 2015.

[7] Căn cứ vào xác nhận của Công an xã B thể hiện: Ông Trần Chấn H đã mất liên lạc với gia đình từ năm 1980. Như vậy, tính từ khi bà M biết được tin tức cuối cùng là ngày không biết, tháng không biết năm 1980 là có căn cứ để chấp nhận yêu cầu của bà M về việc yêu cầu tuyên bố ông Trần Chấn H là đã chết. Đồng thời, ngày chết của ông Trần Chấn H được xác định là ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng của ông H là ngày 01 tháng 01 năm 1981 là phù hợp qui định tại khoản 1 Điều 68, điểm d, khoản 1, 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự.

[8] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà M có đơn xin miễn nộp lệ phí sơ thẩm với lý do người cao tuổi và đã được xét miễn nộp nên không phải nộp lệ phí sơ thẩm.

[9] Đối với đề nghị của đại diện Viện kiểm sát là phù hợp với những nhận định trên nên được chấp nhận.

Vì các lẽ trên

QUYẾT ĐỊNH:

Áp dụng khoản 1 Điều 68, điểm d, khoản 1, 2 Điều 71 Bộ luật Dân sự.

Áp dụng điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm b khoản 2 Điều 39 Điều 369, 370, 371, 372 và Điều 393 Bộ luật tố tụng dân sự;

Áp dụng Nghị quyết 326/2016/UBTVQH ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự của bà Phạm Thị Ngọc M.

[1.1] Tuyên bố ông Trần Chấn H, sinh năm 1952; Nơi cư trú cuối cùng: B, xã B, huyện Chợ Gạo, tỉnh Tiền Giang là đã chết.

[1.2] Ngày chết của ông Trần Chấn H, sinh năm 1952 được xác định là ngày 01/01/1981.

[1.3] Khi quyết định của Tòa án tuyên bố ông Trần Chấn H là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân, gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; Tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Về lệ phí: Bà Phạm Thị Ngọc M được miễn nộp lệ phí sơ thẩm.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Bà Phạm Thị Ngọc M có quyền kháng cáo Quyết định trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày mở phiên họp. Viện kiểm sát nhân dân huyện Chợ Gạo có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày mở phiên họp, Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tiền Giang có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./

THẨM PHÁN

* **Nơi nhận:**

- Tòa án nhân dân tỉnh Tiền Giang;
- Viện kiểm sát nhân dân tỉnh Tiền Giang
- Viện kiểm sát ND huyện Chợ Gạo;
- Chi cục THADS huyện Chợ Gạo;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ, án văn.

NGUYỄN THỊ MỸ LIL

Những vấn đề cụ thể yêu cầu

Tòa án giải quyết:

Theo đơn yêu cầu đề ngày 02/12/2019 ông Nguyễn Minh L trình bày và tại phiên họp đại diện theo ủy quyền ông Nguyễn Cảnh T trình bày:

Cha ông là ông Nguyễn Văn Đ sinh năm 1921 (chết năm 2001), mẹ ông là Đặng Thị H sinh năm 1938, thời điểm này ông Nguyễn Văn Đ, bà Đặng Thị H sống với nhau như vợ chồng, không đăng ký kết hôn. Bên cạnh đó ông L còn có một người chị gái tên Nguyễn Thị Minh L, sinh năm 1952 là người chị cùng cha khác mẹ (bà Nguyễn Thị D chết năm 2018).

Theo lời kể của ông Nguyễn Văn Đ (là cha đẻ của ông Nguyễn Minh L) thì vào khoảng năm 1966 bà Đặng Thị H bỏ nhà đi đâu không rõ, mất tích từ đó cho đến nay không liên lạc với gia đình hay chồng con, không có liên hệ với chính quyền địa phương. Ông L đã nhiều năm đi tìm kiếm, hỏi thăm, khắp nơi nhưng không có kết quả.

Nay ông Nguyễn Minh L làm đơn yêu cầu Tòa án xem xét tuyên bố một người là đã chết đối với bà Đặng Thị H, sinh năm 1938, mục đích tuyên bố bà Đặng Thị H là đã chết nhằm giải quyết việc kê khai di sản thừa kế là căn nhà và đất ở tại địa chỉ số 15 C, Phường B, quận PN, Thành phố Hồ Chí Minh.

Tại phiên họp hôm nay:

- Ông Nguyễn Cảnh T (đại diện theo ủy quyền) trình bày: Căn cứ vào đơn yêu cầu cũng như các tài liệu, chứng cứ đã nộp đề nghị Tòa án xem xét tuyên bố bà

Đặng Thị H là đã chết theo quy định của pháp luật.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân quận Phú Nhuận phát biểu ý kiến về việc tuân theo pháp luật tố tụng và ý kiến về việc giải quyết vụ việc như sau:

Về thủ tục tố tụng:

- Việc thụ lý việc dân sự, tiến hành thu thập chứng cứ, quyết định đưa việc dân sự ra giải quyết và diễn biến tại phiên họp đã được Tòa án nhân dân quận Phú

Nhuận và Thẩm phán được phân công giải quyết việc dân sự thực hiện đúng quy trình thủ tục theo quy định của pháp luật.

- Về nội dung giải quyết việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Minh L, tuyên bố bà Đặng Thị H là đã chết.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân quận Phú Nhuận nhận định:

[1]. Về thủ tục tố tụng:

1.1. Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự. Ông Nguyễn Minh L có đơn yêu cầu tuyên bố bà Đặng Thị H, sinh năm 1938, có địa chỉ cư trú cuối cùng (Thánh Thất Cao Đài PN) nay là số 15C1 Phường B, quận PN, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết. Đây là việc dân sự về “Yêu cầu

tuyên bố một người là đã chết”. Theo quy định tại khoản 4 Điều 27, điểm a khoản

2 Điều 35, điểm b khoản 2 Điều 39 của Bộ Luật tố tụng dân sự năm 2015 thì vụ việc này thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân quận Phú Nhuận. [1.2]. Ngày 18/02/2020 Tòa án nhân dân quận Phú Nhuận ban hành Quyết định số 170/2020/QĐ-TBTK về việc Thông báo tìm kiếm người bị yêu cầu tuyên bố một người đã chết đối với bà Đặng Thị H và yêu cầu ông Nguyễn Minh L phải có trách nhiệm liên hệ với các Cơ quan thông tin để đăng và phát sóng nội dung quyết định thông báo này, trên một trong các báo hàng ngày của Trung ương trong ba số liên tiếp và phát sóng trên Đài phát thanh hoặc Đài truyền hình của Trung ương ba lần trong 03 ngày liên tiếp.

[1.3]. Ngày 28/02/2020 ông Nguyễn Minh L đã ký hợp đồng nhấn tin số 0102/NT/2020 với cơ quan thường trú Đài tiếng nói Việt Nam tại Thành phố Hồ Chí Minh; để nhằm tìm bà Đặng Thị Hiền, sinh năm 1938; ngày giờ phát sóng trong chương trình “Thông báo – Nhấn tin” tần số AM657MHz tại Thành phố Hồ Chí Minh và 675 MHz tại Hà Nội của Đài tiếng nói Việt Nam. Thời gian phát sóng 17h50-18h00 các ngày 02, 03, 04/3/2020, tổng số 03 lần.

[1.4]. Ngày 28/02/2020 ông Nguyễn Minh L ký hợp đồng quảng cáo số 3565-2020/HĐQC/CQTT với Cơ quan Báo Thanh Niên – Hội liên hiệp thanh niên Việt Nam, để đăng quảng cáo trên báo Thanh Niên cụ thể như: Ấn phẩm Trang toàn quốc, ngày đăng 02, 03 và 04/3/2020 nội dung nhấn tìm kiếm bà Đặng Thị H, sinh năm 1938 ...;

[1.5]. Ngày 18/02/2020 Tòa án nhân dân quận Phú Nhuận có công văn số 171/2020/TA-QPN đề nghị Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh đăng Quyết định số 170/2020/QĐ-TBTK ngày 18/02/2020 của Tòa án nhân dân quận Phú Nhuận trên cổng thông tin điện tử của Tòa án nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Cơ quan Trung ương nhưng không có kết quả. Tuy nhiên, đến nay đã quá thời hạn 04 tháng nhưng vẫn không có tin tức gì về bà Đặng Thị H.

[2]. Về nội dung giải quyết việc dân sự và yêu cầu của đương sự: [2.1]. Về quyền yêu cầu tuyên bố một người là đã chết đối với bà Đặng Thị H, sinh năm 1938. Để chứng minh cho yêu cầu của mình, ông Nguyễn Minh L cung cấp cho Tòa án một số tài liệu, chứng cứ sau: Trích lục bộ khai sinh, trích lục bộ khai tử, tờ trình về quan hệ nhân thân, đơn xác nhận hộ khẩu gốc, phiếu báo thay đổi hộ khẩu, nhân khẩu của Công an Quận Phú Nhuận, thể hiện ông Nguyễn Minh L là con ruột làm đơn yêu cầu Tòa án xem xét tuyên bố một người là đã chết đối với bà Đặng Thị H (là mẹ ruột), mục đích tuyên bố bà Đặng Thị H là đã chết nhằm giải quyết việc kê khai di sản thừa kế của cha mẹ để lại căn nhà và đất ở tại địa chỉ số 15 C, Phường B, quận PN, Thành phố Hồ Chí Minh là có cơ sở chấp nhận.

Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan các bà Nguyễn Thị Minh L khai: Bà xác nhận lời trình bày của ông Nguyễn Minh L là đúng, và bà thống nhất với ý kiến và yêu cầu của ông Nguyễn Minh L là yêu cầu tuyên bố bà Đặng Thị H đã chết được pháp luật quy định tại Khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[2.2]. Sau khi thụ lý việc dân sự Tòa án đã áp dụng tất cả các biện pháp theo quy định của pháp luật nhưng vẫn không có tin tức xác thực về việc bà Đặng Thị H còn sống hay đã chết. Do đó yêu cầu của ông L đề nghị Tòa án xem xét tuyên bố bà Đặng Thị H, sinh năm 1938 đã chết, là có căn cứ cơ sở chấp nhận, được pháp luật quy định tại điểm d khoản 1 Điều 71 của Bộ luật dân sự 2015.

[2.3]. Căn cứ vào Phiếu báo thay đổi hộ khẩu, nhân khẩu của Công an Quận

PN, Thành phố Hồ Chí Minh về việc xác minh địa chỉ thường trú (hộ khẩu gia đình) của bà Đặng Thị H thể hiện: *“Bà Đặng Thị H, sinh năm 1938 lý do mất liên lạc từ năm 1961”*. Như vậy, tính từ khi bà Đặng Thị H biết được tin tức cuối cùng là ngày không biết, tháng không biết năm 1961 là có căn cứ để chấp nhận yêu cầu của ông L về việc yêu cầu tuyên bố bà Đặng Thị H là đã chết. Về ngày chết của bà Đặng Thị H, sinh năm 1938: Tại kết quả phiếu thay đổi nhân khẩu của Công an quận PN cũng như tại đơn yêu cầu và bản tự khai của các đương sự trong vụ việc chỉ thể hiện ngày biết được tin tức cuối cùng của bà Đặng Thị H năm 1961, căn cứ vào khoản 1 Điều 68, điểm d khoản 1, khoản 2 Điều 71 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định. Do đó, ngày 01/01/1962 được xác định là ngày biết được tin tức cuối cùng của bà Đặng Thị H. Đồng thời, ngày chết của bà Đặng Thị H được xác định là ngày đầu tiên của năm tiếp theo năm có tin tức cuối cùng của 01 tháng 01 năm 1962 sau 05 năm kể từ ngày người đó biệt tích, được xác định là ngày 01/01/1967.

[2.4]. *Về lệ phí giải quyết việc dân sự*: Ông Nguyễn Minh L phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 4 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm b khoản 2 Điều 39;
- Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372 và Điều 391; Điều 393 của Bộ luật Tố tụng dân sự năm 2015;
- Căn cứ vào các Điều 68, Điều 71 và 72 Bộ luật dân sự năm 2015;
- Căn cứ Luật phí và lệ phí năm 2015;
- Căn cứ khoản 1 Điều 37 Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu tuyên bố một người là đã chết của ông Nguyễn Minh L đối với bà Đặng Thị H, sinh năm 1938. Tuyên bố bà Đặng Thị H, sinh năm 1938, địa chỉ cư trú trước khi biệt tích số (Thánh Thất Cao Đài PN) nay là số 15 C1, Phường B, quận PN, Thành phố Hồ Chí Minh là đã chết. Ngày chết của bà Đặng Thị H được xác định là ngày 01/01/1967. Khi quyết định của Tòa án tuyên bố bà Đặng Thị H là đã chết có hiệu lực pháp luật thì quan hệ hôn nhân gia đình và các quan hệ nhân thân khác của người đó được giải quyết như đối với người đã chết. Quan hệ tài sản của người bị Tòa án tuyên bố là đã chết được giải quyết như đối với người đã chết; tài sản của người đó được giải quyết theo quy định của pháp luật về thừa kế.

2. Lệ phí giải quyết việc dân sự phải nộp: Ông Nguyễn Minh L phải chịu lệ phí sơ thẩm là 300.000 (ba trăm ngàn) đồng, nhưng được cản trừ vào tiền tạm ứng lệ

phí đã nộp 300.000 (*ba trăm ngàn*) đồng theo Biên lai thu tạm ứng án phí, lệ phí Tòa án số 0042517 ngày 27/12/2019 của Chi cục Thi hành án dân sự quận Phú Nhuận. Ông Nguyễn Minh L đã nộp đủ lệ phí (họ tên ghi trong biên lai nói trên là ông Nguyễn Đình L).

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

3.1 Quyền kháng cáo: Người yêu cầu có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

3.2. Quyền kháng nghị: Viện kiểm sát nhân dân quận Phú Nhuận có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định./